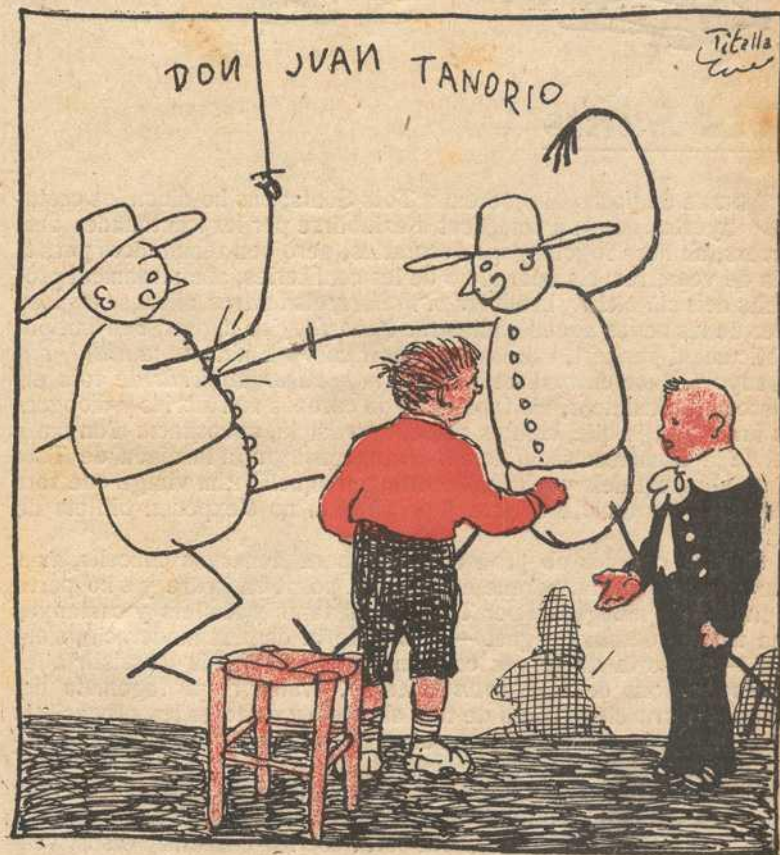

PREU: 5 Cènts.

Barcelona, 28 d'Octubre 1911

EN PATUFET

ANY VIII N.º 407. — Redacció y Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

- Home: no pintis a la paret. ¿No recordes que'l mestre diu, que fa maleducat?
- Es una injusticia; Miquel Angels se'n feya uns bons tips y tothom li deya eminencia.

Tots Sants

DINTRE de pochos dies serem a Tots Sants; ens ho diuen les castanyeres, que han comensat a establir-se per les cantonades dels carrers, ab llurs fogons gens decoratius, però ben temptadors pera'ls més de vosaltres; els aparadors de les confiteries, abundantment provehuts dels clàssichs y lleminers *panellets*; els teatres, ahont se disposa a fer de les seves aquell endiestrat *Tenorio*, que alguns, ben antipatriòticament per cert, han volgut eregir com a símbol de la *hidalguia* espanyola, quan en realitat ho es de la *pocavergonyeria* de tots els païssos; y, finalment, els fabricants de corones mortuories y d'obgectes funeraris, ja que, com es sabut, la tradició, avensantse d'un dia a n'el de la Commemoració dels Difunts, consagra ja la diada de Tots Sants al recort dels que'ns precediren en aquell últim viatge que tots havem de fer un dia o altre y pera'l qual no s'expenen bitllets de tornada.

Si jo'm cregués ab prou autoritat pera donarvos concells, tant com us recomanaria, perque està del tot posat en ordre y s'ho porta la diada, que mengessiu per Tots Sants tants panellets y castanyes com us vinguessin de gust — dintre de la deguda moderació, s'entén, — tractaria de fervos compendre que deixessiu d'assistir a les representacions de *Don Juan Tenorio*, drama el protagonista del qual es encarnació viventa de tots els vicis y de totes les procacitats imaginables, barnissades ab una capa de valor mal entès y de caballerositat inadmissible.

En això, en aquestes apariencies agradables de que's revesteixen tots els actes de l'hèroe den Joseph Zorrilla, es ahont principalment consisteix l'immoralitat d'aquesta obra, escrita en bells versos, vestida ab vistosos trajos y presentada ab esplèndit decorat pera acabar de fer més atrayent lo que per la senzilla moral natural es abominable.

El teatre, benvolguts lectors, deu ser educatiu, y en aquet concepte pot ser un poderós instrument de cultura pública y de perfecció de costums; però mal complirà semblant finalitat ab obres com el famós *Don Juan Tenorio*, les quals — sense que l'autor tal vegada s'ho proposi — resulten una apologia del crim y del desenfrè.

Perque, si bé ho repareu, són les escenes del drama esmentat una rectificació de les bones ensenyances que a l'escola y a la llar heu rebut y seguiu rebent cada dia. En elles, per indirectament que sia, s'hi preconisa'l mancament del respecte al pare, s'encoratja'l cinisme y la vanagloria, la traidoria's disfressa ab valor y els homicidis se fan passar per justicies.

Jo no sé pas, no he comprès may com moltes persones que han aplaudit les profanacions del *Tenorio*, que assalta un cementiri pera insultar la pau dels que allí descansen, puguin anar, si abans no hi han anat ja, ab la deguda compunció y respecte a rendir religiós tribut a la memoria dels difunts que descansen en les nostres necròpolis.

Guardeuvs, donchs, vosaltres de semblant cosa, encara que no sigui més que en gracia a la bona lògica que deu presidir els actes de les persones de seny.

El respecte a la memoria dels que foren es prou sagrat pera que eviteu ofèndrel ab la vostra previa o posterior assistència a un espectacle que profana aquet sentiment tan antich com la meteixa humanitat y elevat a culte pel Cristianisme. Aixís, la flor que dipositeu sobre la tomba dels vostres difunts y l'oració que dediqueu al descans de les ànimes llurs, tindran tot el valor de piadosa ofrena que'ns proposem donarlos.

ABECÉ

Anècdota

Una vegada era un rey
d'un país que al cas no fa,
a qui va agafar la deria
de recorrè'ls seus Estats

pera cercà entre'ls seus súbdits
el de tafent més cabal
per ferlo primer ministre
del seu Concell cortesà.
Va córrer pobles y viles
y llogarets y ciutats

sense que fins aleshores,
 ab tant córrer y preguntar,
 hagués pogut trobar l'home
 que feya falta pel cas.
 Sapigut lo que passava
 per un alcalde babau
 d'un poblet de quatre cases
 que ni's mereix esmentar,
 obtenir va proposarse
 aquell lloch tan principal
 valentse d'una pensada
 que deixés al rey parat.
 Feu a l'efecte una crida
 ordenant a n'el vehinat
 que a tots els bous d'aquell terme
 se'ls hi tallés el banyam
 y a Cà la Vila'l duguessin
 baix multa de quatre rals.
 Quan tingué feta l'aplega,
 mans a l'obra's va posar,
 clavant en rengle les banyes
 llarch a llarch del seu casal,

ab l'intent que si's rumia
 qualsevol pot suposar.
 En aquesta vingué'l dia
 en que'l rey, acompanyat
 del seu seguici de nobles,
 el poble va visitar.
 Va descavalcà'l monarca,
 y ab ell sos acompanyants,
 y, a indicació de l'alcalde,
 varen fermar llurs caballs
 en aquell rengle de banyes
 ab tant acert disposat.
 L'alcalde, per ferne mèrit
 veyentne tan agradats,
 lo propi al rey que al seguici,
 digué de goig espurnant:
 —Tot això que aquí contempla
 vostra augusta magestat,
 tot aquet rengle de banyes,
 tot ha sortit del meu cap.—

NYIC

Una sòrt empipadora

EN Pegatinch, com a bon *sportman*, estava al corrent de tot el moviment deportiu del món. La seva afició pels *sports* era tan gran y poderosa, que quan sabia que havia de jugar-se algún partit notable, fos lluny, fos aprop, ja se sabia: en Pegatinch no podia faltarhi.

Aixís no es d'extranyar que mentres un dia se'l veyia aplaudint als footballistes del Poble Sech, un altre dia se'l veyia en el «Kop of Poing

Club», de Londres, presentant un partit de boxa anglès.

Fa poch que va llegir en un diari, que a Califòrnia hi hauria un gran concurs de tennis, en vista de lo qual va decidir anarsen a Califòrnia pera assistir a n'aquella important festa deportiva.

Va agafar el primer barco que va passar y ja me'l teniu camí dels Estats Units.

Durant el camí, gracies a dos cops de mar d'aquells

que netegen la coberta dels barcos, en Pegatinch no més va caure dues vegades a l'aigua, essent salvat tot seguit pels mariners.

— Després diràn que sempre tinch pega — va dir en Pegatinch tot fentse assecar el vestit a la vora de la fogaina. — No més he caigut dos cops y tots dos cops n'he sortit. Ab això's veu que la sort y la pega cada hu les entén a sa manera.

Quan va haver desembarcat, no sabent ahont se trobava'l camp de *sports*, ho preguntà a un home que va trobar aprop del port.

L'home, que era un murri de primera, va dirli que ja li acompanyaria, y lo que va fer va ser portar a n'en Pegatinch a un bosch, y allí li robà tot lo que portava.

— Encara no he tingut gaire pega — va dir en Pegatinch; — perque'l rellotge que m'ha pres estava parat desde ahir, y els diners que m'ha robat potser també me'ls hauria gastat.

Feta aquesta reflexió tranquilisadora, va disposarse a encaminar els seus passos cap el camp de *sports*, però's trobà ab que ni sabia'l camí, ni atinava com sortir de l'espessor d'aquell bosch.

Al cap de cinch minuts, sentí una gran remor, y com per encantament, varen sortirli dotze negres ferotges.

— Mira, vindran bé — va dir en Pegatinch. — Ara'ls hi preguntaré'l camí pera anar a la capital.

Però'ls negres, en lloch d'escoltarlo, el varen agafar, tot fent uns crits aixordadors, y el varen portar a un indret del bosch plè de cabanyes.

— ¡Ara sí que veig que *tinch pega!* — exclamà en Pegatinch.

Però tot d'una l'actitut amenassadora dels negres se cambià

en compliments y falagueries. *Thinkpegha* era justament el nom que'ls negres donaven al seu ídol, y havent sentit pronunciar aquest nom per en Pegatinch, se varen creure que ell era'l rey que'ls hi enviava la seva divinitat.

En Pegatinch va comprendre desseguida que'l prenien per altri, y somrihent exclamà:

— ¡Ara que vinguin a dirme que no sóch home de sòrt!

Però en Pegatinch no comptava que en aquells païssos, el més gran honor que's pot fer a un rey, es regalarli una anella d'or pera'ls nas y unes argolles pera les orelles.

L'endemà al dematí, tots els negres del poblat varen acudir a la festa de l'imposició de l'anell d'or.

En Pegatinch estava tot content al veure que li feyen tants obsequis, però ben aviat la seva alegria's convertí en esverament.

La solemne cerimonia comensà. Va presentarse un negre ab un filabarquí y comensà a foradar les orelles den Pegatinch, a fi de poderhi penjar les argolles a tall d'arrecades.

— ¡Uy, uy, que'm feu mal! — cridava en Pegatinch.

Però'ls negres se creyen que aquells gemechs eren paraules d'agrahiment per l'honor que li feyen.

Quan va tenir les arrecades penjades en les orelles, sagnantes, va venir l'operació de penjarli l'argolla d'or al nas.

En Pegatinch, esverat, volia fugir, però'ls negres, creyentse que ho feya per modestia, el varen obligar a quedarse, tenint de sofrir per forsa l'operació del filabarquí.

Després d'aquests honors, els negres se varen posar a cantar l'himne final de la festa.

En Pegatinch va aprofitar la fosca de la nit pera fugir, arribant per fi a la capital després de moltes hores de caminar.

— Una vegada que tinch la sort de que'm prenguessin per rey, m'ha resultat una sort ben empíadora.

Un cirurgià de Sant Francisco de California li tragué les argolles y li curà les ferides fetes ab la major bona intenció y ab el filabarquí.

— ¡Al menys me quedaràn les argolles d'or! — deya en Pegatinch tot content; però com que no tenia cap diner, gracies a que'l metge cirurgià s'aconsolés de quedàrseles com a pagament de la cura.

— Decididament, la pega'm persegueix — va exclamar.

Però tot ho donà per ben empleyat, poguent assistir a un partit molt notable de water-polo que's va celebrar aquell meteix dia.

PASTALLUNES

Bona lliçó

A un senyor molt rich se li va ocórrer manar al seu cotxer que anés a comprar mantega a una botiga molt propera.

El cotxer se retirà rondinant; l'amo l'observà y li preguntà per què no'l creya en aquella ocasió ab més gust y llestesa.

— Senyor — respongué'l cot-

xer: — aquesta es obligació de les ventafochs.

— Donchs la obligació teva ¿quina es? — li va dir l'amo.

— Cuidar els caballs, enganxarlos y guiar el cotxe.

— Està molt bé: allavors enganxa'ls caballs, que pugi al cotxe una de les noyes y pòrtala a comprar mantega.

Enviat per
JESÚS MARTÍNEZ

La cèlebre mona Susie, que hi ha qui diu que pronuncia fins a vintivuit paraules d'un idioma especial dels micos.

Hi ha tantes persones que semblen micos d'imitació, que sembla que ara s'han empenyat uns quants en trobar als micos coses que'ls fassi semblar persones. Una d'aquestes es el parlar. Als Estats Units hi ha una colla de professors que han estudiat això del llenguatge dels micos y fins n'hi ha un d'ells, el professor Graner, que ja sab alguna paraula del tal idioma, aixís es Gwutt, Tsch, Tak, etc., etc., que nosaltres no sabem què volen dir.

En fi, que molt aviat no's dirà parles més que una cotorra, sinó parles més que una mona.

Els Mestres de les grans empreses

Lesseps

(Acabament)

ERA l'any 1854, y en Lesseps, després d'estudiarse bé'l seu projecte, va proposarlo al seu amic el Virrey, y aquet el va rebre ab gran entusiasme, animantlo a que portés a cap la gran obra ab la qual Egipte devindria una nació de gran importancia.

Desde allavors en Lesseps va dedicarse en còs y ànima a la seva empresa, y no sense alguns contratemps, que haurien fet desistir a altres homes menys decidits que ell, va lograr interessarhi a bastants capitalistes, reunint un capital de més de 200 milions de franchs, ab els quals se van comensar les obres l'any 1859.

El Said-Bajà, que presidia'l govern del Virrey, l'ajudava ab tota la forsa d'un entusiasta, però la desgracia va fer que, al cap de quatre anys d'haver comensat les obres, morís aquell home que era la forsa moral de l'empresa del canal. El nou govern no era simpàtic a l'idea, y en Lesseps va topar ab tota mena de dificultats; quan ne tenia resolta una, ne sortia una altra; quan se creya que ja ho tenia a la mà li escapava altra volta la solució. Per últim, a pesar dels pesars y a pesar de tot, el dia 20 de novembre de 1869, va poderse inaugurar, ab asistencia de representants de totes les nacions, aquella colossal obra que escursava en dues terceres parts la navegació de l'Orient Assiàtic. Y el nom den Lesseps va córrer per tot el món y tots els reys d'Europa li van demostrar en nom de llurs Estats l'agrahiment de que li eren deutors; y la Societat Geogràfica de París li va concedir un any després un premi de 100.000 franchs.

Un altre home que no hagués tingut el temperament del gran empresari, s'hauria retirat a descansar, però en Lesseps era de la

— ¿Ja sabs que està prohibit tirar rès al carrer?

¿Què ha estat això, Reina Santíssima?

mena dels homes que no descansen fins que moren; y enllestit el canal, se va dedicar a empreses de ferrocarrils.

Estava endegat en aqueixes quan se li va ocórrer repetir a l'Amèrica lo que havia fet a l'Àfrica, això es, obrir l'istme de Panamà, un canal, tal com havia fet ab l'istme de Suez.

Va posar mans a l'obra; va trassar desde Panamà a Colón la linia del canal, y va comensar a fer propaganda. Ab el seu crèdit y la seva campanya va reunir aviat un gran capital, y comensà les obres.

Però'ls Estats Units no volien que's dividissin en dues les Amèriques per ells cobejades desde molt temps, y van comensar a fer campanya en contra, y tantes y tantes varen ser les trabes que hi van posar, que les obres van tenir-se de parar. Els accionistes no's varen avenir a perdre tan miserablement el capital que hi tenien exposat, y mal aconsellats, l'any 1891 varen portar als tribunals al desgraciat Ferràn de Lesseps y la causa del canal de Panamà va moure gran soroll a tot el món.

L'home que havia sigut aclamat per tothom, premiat per les grans

A L'EXTRANGER

Si pujo ja'm sentiràn.

—¡Renoy! no sé per què s'ha enfadat,
després que va tan mudat.

corporacions y felicitat pels reys, se va veure, a la seva vellesa, acusat de falsari y d'estafa; el meteix poble que anys enrera l'havia proclamat el *Gran Francès*, el va calumniar y injuriar vergonyosament, y el gran home d'empresa, un dels hòmes més grans que hi ha hagut al món, va morir plè de tristesa, arreconat en el poble hont havia nascut, ara fa disset anys, l'any 1894.

Si a la terra no va obtenir el premi merescut, per malvolenses dels homes, ben segur que'l va rebre de mans de Nostre Senyor al cel.

J. C.

El Suplement d'En Patufet corresponent al present número publica'l quart folletó de la graciosíssima y interessant novel·la "En Bolavà detective", ab totes les peripecies que va passar l'intrèpit Bolavà.

L'ombramania

VI

La funàmbula. — La funàmbula passant la corda es una sombra de molt efecte; cal arranjar un cordill de manera que's projecti a la paret en la forma en que's veu en la figura 10. Si's té gracia en moure béls dos dits de la mà esquerra y tota la mà dreta, pera senyalar les oscilacions del còs, l'ilusió de realitat es gran.

Fig. 10

El llaurador y els seus fills

(Petit treball que com a prova d'apreci dedico als Germans del Col·legi de Sant Joseph, de Molterusa.)

Trebal·leu, preneu aquesta petita molestia, perquè es una matèria que may manca. Un rich llaurador, sentint acostàrseli els últims dies de la seva vida, va cridar a tots els seus fills, quan, reunits que'ls tingué y sense cap classe de testimonis, els va dir: «Guardeu-vos bé de vendre l'heretat que'ls nostres pares ens han deixat; un tresor a dins hi ha amagat; jo no sé pas el lloch, mes ab valor y constància, estich segur que'l trobareu, y pera vosaltres y ningú més serà; removeu

els vostres camps; així que l'agost hagi passat, caveu, excaveu, registreu, escudrinyeu; no deixeu recó ni reconet hont la mà no passi y repassi.»

El pare morí; els fills no'ls oblidaren pas els darrers consells: retornen als camps, d'aquí, d'allà, per tot arreu, tot ho escudrinyen; si bé es veritat que al cap del any trobaren el fruyt dels seus treballs, ja que fou una cullita de grandíssim avantatge a les anteriors. De diner no'n trobaren cap d'amagat; mes el pare tingué una sabia idea d'ensenyar-los, abans de morir, que'l treball es el tresor més gran.

Traduhit del francès per
CRISTÓFOL PONS

Distraccions

El cèlebre astrònom Newton un dia va convidar a dinar a un molt amich seu.

El dia del convit va anar l'amich a casa den Newton, y aquet, sense recordarse del seu amich, estava tancat en el seu laboratori fent experiments. Cansat l'altre d'esperarse, va comensar a dinar, y com que tenia gana, s'ho va acabar tot; va posar els òssos dintre la cassola y la va tornar a tapar.

Al cap d'una estona arriba en Newton; tot distret s'asseu a taula, destapa la cassola, y al veure que no més hi havia'ls òssos, se gira al seu amich y li diu: «Estava tan distret que'm creya que encara no havia dinat», y convensut d'haver dinat, se'n entornà al seu quarto.

Un químic molt notable, anomenat Fèlix Mico, tenia per costum, quan se posava al llit, de llençar per la finestra'l cigarro que fumava. Un dia estava tan distret, que va posar el cigarro al llit y ell se va tirar daltabaix de la finestra.

Traduhides y enviades per
SIMÓN SANABRA

EL DIBUIXANT CREADOR PERA FER UN PORCH (dit sia ab perdo)

se dibuixen dos
rombos;

se junten per un costat
en aquesta forma;

s'uneixen per l'altre ab una elipsis;

s'adorna ab la cúa, les potes y els ulls, se
li fa una clenxa, y ja'l podem matar.

Acudit

- ¡Mosso! Una truyta.
- No'n tenim.
- ¿Y carn?
- Tampoch.
- ¿Y peix?

- Tampoch.
- ¿Donchs per què s'anuncia l'àpat segons voluntat?
- Senyor: es segons voluntat del amo del Restaurant.

Traduhit del Esperanto per

FRANCISCA ALMERA

AVIS. — En el número pròxim no's podràn publicar més que les solucions rebudes fins al vespre del dilluns.

Totes les solucions. — Pere Ferrer, germans Bori, germans Estivill, Joseph Roca, Eudalt Caseras, Francesch Serra, Andreu Prats, Mercè Masvidal, germans Remus, Joan Lanuza, Miquel Caballero.

Tres solucions. — Germans Marxuach, Joan Delgado, Salvador Burch, Joseph Mandado, Joan Llorens, Antoni Colomer, Marius Pomer, germans Ferrus, Jaume Piera, Joseph Font, Alfons Font, Joan Guardia, germans Maureso, Joseph M.ª Boriget, Salvador Dotres, Enrich Verdú, Victorià Ferrer, Amadeu Prunera, Roseta Lleopart.

Dues solucions. — Antòn Casanovas, Alexandre Felip, germans Vinyals, Bru Aloy, Francesch Gras, Roch Canyellas, Magdalena Codina, germans Tobella, Paco Casae, Paquita y Joseph, Julià Boatella, Joaquina Martinell, Maria Vilà, Enrich Puig, Antònet Corbella, Bonaventura Montserrat, Joan Guarro, germans Trueta, Lluís Escabé, Anicet Figuerola, Joseph Mansuet, Joan Tolosa, Joan Prats, Salvador Grau, Joan Colom, Jaume Puig, Enrich Bach, germans Font, germans Cabré, Andreu Riera, Juli y Baldomer Vilagut, Joan Portell, Joseph Bosch, Eduart Trias, Teresa Oliver, Joseph Quinquilla, Esteve Blanquet, Ignasi de Manresa, Daniel Maideu, Demetri Fullà, Joseph Barta, Xavier Casas, Artur Peláez, germans Boqueras, Emili Blásquez y Gayetà Ferrando, Lluís Passola, Joseph M.ª Romàn, Miquel Olegario, Joseph Figuerola, Alfret Mata, Antoni Argullós.

Una solució. — Joaquim Munné, germans Sanahuja, Pepeta Bertràn, Joan Camps, Ramon Miralbell, Montserrat Balleibó, Maria Colda, Maria Farrés, Pepeta Teyà, Tereseta Ros, Joan Tersol, Rafela Rafart, Paul Rocamora, Miquel Vallès, Manel Muntó, Antòn Llobet, Joan Badia, Joan Font, Montserrat Camps, Joseph Blanch, Francisco Vallos, Ramón Bellavista, Leandre Martí, germans Vives, Enrich Felip, Germàn, Manel Vega, Teresa Casanovas, Ildefons Lafont, Antoni Balcells, J. Trius, germans Ros, Joan Colomé, F. Ninus, germans Salinas, germans Gorreta, Joseph Feliu, germans Florià, Quimeta Desvens, Joseph Badia, Tecla Camps, Paquito Carrau, Francesch Zaragoza, germans Martí, Assumpció Espel, Xavier Petit, germans Corbella, Joaquim Vila, Albert Suñol, Joan Sorribas, Jesús Massip, Felip Borràs, germans Galilea, M. Arrau y P. Estapé, Carles Cabanau, Joseph Guitart, germans Imbert, Carme Sevilla.

ENDEVINA, ENDEVINETA

TARGETA

Maria Guarro Masie

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el títol d'un drama català y el cognom de son autor.

GERMANS TOBELLÀ

LOGOGRAF NUMÈRIC

- 1 2 3 4 5 6 — Nom d'un caricaturista.
 4 5 3 2 4 — Personatge històric.
 6 2 3 2 — Bestia.
 1 2 3 — Tothom ne té.
 3 5 — Nota musical.
 1 — Consonant.

EDUART TRIAS

ROMBO

Sustituir els punts per lletres, de manera que's llegeixi vertical y horitzontalment: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª, ho veuràs al graner; 3.ª, objecte d'escriptori; 4.ª, poble de Barcelona; 5.ª, lleminadura; 6.ª, a les cases de pagès, y 7.ª, vocal.

MIQUEL CABALLERO

SEMBLANSA

¿En què se sembla una gallina a un escriptor?

ANTONET CANADELL

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

A la copa numèrica: Guimerà. — A la semblansa: En què's pot ferrar. — Al ters de síl·labes ab diagonal: Petaca, Tarrassa, cassada, carraca, perrada. — A la xarada: Casimira.

CAMISERIA Y CORBATERIA

de

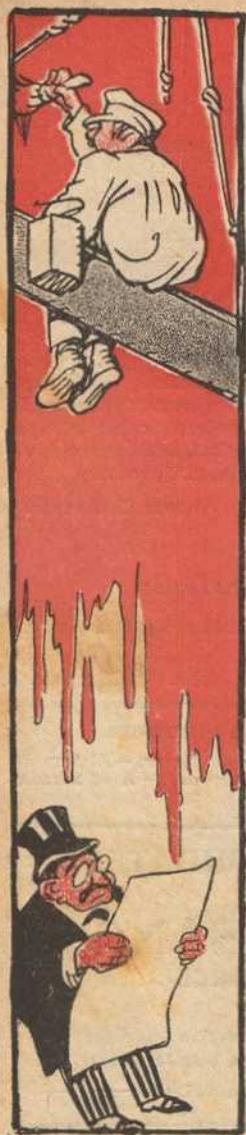
= JAUME SANS =

Boqueria, 32. — BARCELONA

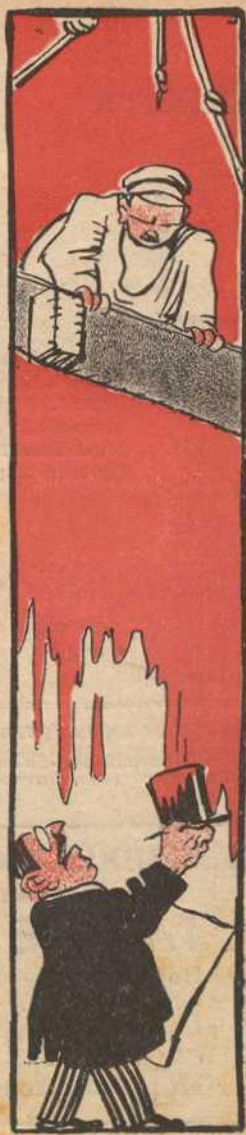
Als nens y nenes que comprin a la Casa
 se'ls obsequiarà ab una bonica postal

ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA

Fidel Giró, impressor, Valencia, 233. — Barcelona.

—¡Carat, què'sento! ¿Què m'ha caigut al barret?

¡Ep, mestre! ¿Volen que pugi? ¡Mireu que m'heu'mitg pintat!

—Aturis y no s'apuri, que l'acabaré de pintar.